

Frisse Wind versus Tata: Hoe een goed doel in de ban kwam van het grote geld

Joris Heijn

Te hoge beloningen, toezichthouders met opmerkelijke nevenwerkzaamheden en een potentieel megarendement voor haar financiers. Sinds Frisse Wind een massaclaim indiende tegen Tata Steel, worstelt zij met de regels voor goede doelen en voor massaclaims.

Hebben omwonenden van Tata Steel recht op een schadevergoeding? Die vraag hangt al een tijdje boven de markt. Stichting Frisse Wind.nu, opgericht door bezorgde ouders, werkt al een paar jaar aan een massaclaim tegen de staalgigant. De voormalige hoogovens zijn een van de grootste fabrieken van Nederland en zijn in hun eentje goed voor 0,5 tot 1% van onze totale economie. David tegen Goliath dus, zoals Frisse Wind het vaak [zelf](#) stelt. En dan helpt het dat David een ANBI-status heeft: David is een goed doel dat het opneemt tegen een vervuiler.

Maar David heeft al lang niet meer alleen zijn slinger en zijn steen. David heeft hulp ingeroepen. En sindsdien worden de wateren wat troebeler. Uit onderzoek van Hollands Welvaren blijkt dat Frisse Wind op diverse punten buiten de ANBI-lijntjes is gaan kleuren. Dat Frisse Wind onvermeld laat dat één van de toezichthouders banden heeft met één van die financiers. En dat als Frisse Wind gelijk krijgt in haar claim, haar financiers mogelijk maar liefst 2000% rendement kunnen maken op hun inleg.

Wat een principiële rechtszaak zou moeten zijn over de gezondheidssimpact van een grote fabriek in bewoond gebied, dreigt daarmee een verhaal te worden over de invloed van groot geld op onze rechtsgang. En roept de vraag op of het zijn van een goed doel wel samengaat met het indienen van een megaclaim. In het ergste geval kan de rechtszaak hierdoor al stranden op procedurele gronden, en komt de rechter nooit aan de inhoudelijke zaak toe.

Het grote geld (ook van Harvard)

Laten we met het rendement beginnen. Een grote rechtszaak voeren kost veel geld. Geld dat Frisse Wind niet had. Daarom heeft zij zich gewend tot zogeheten procesfinanciers. Dat zijn bedrijven die de juridische kosten op zich nemen in ruil voor een deel van de schadevergoeding - als die er is. Verliezen ze de rechtszaak, dan is de procesfinancier al haar geld kwijt.

Frisse Wind ging in zee met twee partijen: *Omni Bridgeway (Fund 5) Cayman Inv. Limited* en het Nederlandse *Redbreast*. Als ze winnen, krijgen zij ofwel een veelvoud van hun inleg terug, of een percentage van de opbrengst - net wat het hoogst is.

Tijd tot oplossing	Optie A: Aantal keer het toegezegde bedrag van de investering (multiple)	Optie B: Percentage over het uiteindelijke bedrag		
		Het bedrag tot € 50 miljoen	Het bedrag tussen € 50 miljoen en € 100 miljoen	Het bedrag boven € 100 miljoen
0-24 maanden	3x	25%	20%	15%
24-36 maanden	3,5x	25%	20%	15%
36-48 maanden	4x	25%	20%	15%
48-60 maanden	4,5x	25%	20%	15%
60-72 maanden	5x	25%	20%	15%
72+ maanden	5x	25%	20%	15%

Bron: [Frisse Wind](#)

Met dit schema kunnen we berekenen hoeveel de procesfinanciers krijgen als Frisse Wind inderdaad gelijk krijgt met haar claim van 'minstens' 1,4 miljard euro. Dat zou voor hen uitkomen op 217,5 miljoen euro.

Als Frisse Wind wint, rinkelt de kassa dus op de Kaaimaneilanden. (Fun fact: een deel komt dan [terecht](#) bij Harvard University, dat investeerder is in het fonds van Omni Bridgeway.)

Zoals de Groene Amsterdammer [stelde](#), dat deze week toevallig ook een groot verhaal publiceerde over procesfinanciering: "Op de website van Frisse Wind staat het netjes vermeld."

Maar er ontbreekt wel een cruciaal cijfer om dit bedrag te kunnen duiden. Ja, 200 miljoen euro is veel geld. Maar is het ook té veel geld? Om die vraag te beantwoorden, moeten we weten hoeveel geld Omni Bridgeway en Redbreast in de zaak hebben gestoken. Iets dat Frisse Wind niet wil vertellen tegen Hollands Welvaren. Maar er is wel een onderbouwde schatting te maken.

Frisse Wind is in 2024 of 2025 met de procesfinanciers tot een deal gekomen. In het gebroken boekjaar 2024/2025 heeft Omni Bridgeway 517 miljoen Australische dollar [toegezegd](#) aan 52 rechtszaken. Omgerekend gemiddeld 6 miljoen euro per zaak - maar dat is natuurlijk een gemiddelde en het bedrag voor Frisse Wind kan hoger liggen. Redbreast zegt [zelf](#) te mikken op investeringen van 1 tot 6 miljoen euro, maar uit drie uittreksels die Hollands Welvaren opvroeg in de Kamer van Koophandel, bleek dat er meestal rond de 1 miljoen euro wordt ingelegd. De afgelopen twee jaren [kreeg](#) Frisse Wind daarnaast telkens 1,2 miljoen euro overgemaakt (al is er geen garantie dat dat elk jaar dat bedrag is).

Al die aanknopingspunten bij elkaar genomen, lijkt 10 miljoen euro, maximaal 20 miljoen euro, een redelijke schatting van de inleg van de procesfinanciers (Frisse Wind wilde niet reageren op deze berekening). Daarmee kunnen we berekenen welk rendement zij zouden krijgen als Frisse Wind gelijk krijgt in haar claim van 1,4 miljard. Bij 10 miljoen inleg, is het rendement dan ruim 2.000% (20x je inleg). Bij 20 miljoen euro 'maar' 1.000%.

This article is for paid members only

To continue reading this article, upgrade your account to get full access.

[Subscribe Now](#)

Already have an account? [Sign In](#)

Tagged in: